

Turf, zilverpapier en een gammele wagen

Tijdens de oorlogsjaren woonde ik met mijn ouders, Jacob van Langen en Johanna Bruins, op de Jan Glijnisweg 16a. Het dagelijks leven stond in het teken van overleven, maar ook van improviseren en omgaan met onverwachte situaties.

Eén van mijn sterkste herinneringen is het turf steken. Op het land stapelden we torentjes turf op. Vanuit vliegtuigen leken die torens op stellingen, bedoeld om tanks tegen te houden. Het was fascinerend hoe iets eenvoudigs als turf zo'n militair belang kon krijgen in die tijd.

Ik herinner me ook hoe de Engelsen zilverpapier uit vliegtuigen lieten vallen. Dit diende om de Duitse luchtafweer te verstoren. Voor ons kinderen was het zilverpapier echter iets magisch: we zochten het glimmende papier op het land en waren gefascineerd door het glinsteren in de zon.

Thuis hadden we twee wagens. Eén wagen, met luchtbanden, werd zorgvuldig achterin het land verstoppt, zodat hij aan het oog van de bezetters werd onttrokken. De andere wagen, een gammele kar op ijzeren wielen, gebruikten we voor het dagelijkse werk.

De Duitsers eisten regelmatig paarden en wagens op om hun soldaten te vervoeren. Ook mijn vader ontkwam daar niet aan. Met de gammele wagen moest hij Duitse soldaten vervoeren. Maar op een dag, nog op de Jan Glijnisweg, begaf een van de wielen het. De soldaten moesten hun weg te voet vervolgen, en mijn vader kon gelukkig weer naar huis.

Het is een klein voorval in het grotere verhaal van de oorlog, maar voor mij symboliseert het de kracht van improvisatie, geluk, en doorzettingsvermogen in moeilijke tijden.

Dhr Reinier van Langen